

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 582/2022-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Michaelom Medviďom, Wurmova 4, Košice, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 79/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 25. októbra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa (doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 9. novembra 2022) vo veci namietaného porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 79/2022 (ďalej aj „napadnutý postup krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 21. septembra 2021 väzobne trestne stíhaný [z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku] a obžalovaný z pokračovacieho zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b), i) a j) Trestného zákona a pre prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 Trestného zákona.

2.1. Sťažovateľ 6. septembra 2022 podal Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú okresný súd uznesením č. k. 2 Tk 3/2022 z 19. septembra 2022 zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal peňažnú záruku ponúknutú otcom sťažovateľa.

2.2. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd uznesením č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti v podstatnom v namieta, že krajský súd uznesením č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022 arbitrárne zamietol jeho sťažnosť proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu, ktorým bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá. Sťažovateľ v tejto súvislosti predovšetkým namieta, že 1. dôvod tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ako ani dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie sú v jeho prípade dané; 2. záver konajúcich súdov o nemožnosti nahradenia jeho väzby nie je dostatočne odôvodnený.

4. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„a. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tos/79/2022, porušil základné práva obžalovaného [redacted] na osobnú slobodu uvedené v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

b. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tos/79/2022 - 2720 z dňa 11.10.2022 zrušuje.

c. Obžal. [redacted] priznáva náhradu trov právneho zastupovania...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

8. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti odôvodňuje porušenie svojich práv uznesením krajského súdu č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022, vo vzťahu ku ktorému namieta jeho arbitrárnosť.

9. Napriek uvedenému odôvodneniu ústavnej sťažnosti jej petit úplne jednoznačne vymedzuje, že ústavná sťažnosť nesmeruje proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022, ale že smeruje „len“ proti postupu („konaniu“) krajského súdu, keďže iba vo vzťahu k nemu sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv.

10. Ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

12. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne postupom krajského súdu, a nie aj rozhodnutím krajského súdu, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia označených práv môže byť len označený postup krajského súdu, pričom však sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti neuvádza ústavnoprávne relevantnú argumentáciu odvodňujúcu, v čom by podľa jeho názoru malo spočívať porušenie ním označených práv napadnutým postupom krajského súdu.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti zjavne nezodpovedá petitu ústavnej sťažnosti, resp. vo vzťahu k napadnutému postupu krajského súdu neobsahuje relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, a preto táto ústavná sťažnosť napriek tomu, že

sťažovateľ je zastúpený advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené zákonom o ústavnom súde.

14. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že sťažovateľ sa bodom b) petitu ústavnej sťažnosti domáha, aby ústavný zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia je, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 433/2021, II. ÚS 99/2022).

14.1. Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie jeho práv uznesením krajského súdu č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022, ale „*len*“ postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 79/2022, ústavný súd nemôže ani zrušiť uznesenie krajského súdu č. k. 6 Tos 79/2022 z 11. októbra 2022, a to hoci sa sťažovateľ zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

15. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelým patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale petitu ústavnej sťažnosti, resp. aj odôvodnenia ústavnej sťažnosti ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 433/2021, II. ÚS 99/2022).

17. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu